

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 285/2024-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 19/2024 zo 14. marca 2024 takto

rozhodol:

1. Ústavnú sťažnosť **odmieta**.
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **nevypovedá**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky, skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručitou ústavnému súdu 24. mája 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 19/2024 zo 14. marca 2024. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.
2. Ako jednu z príloh k ústavnej sťažnosti sťažovateľka doručila žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ktorú odôvodnila svojou materiálnou núdzou.
3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Prešov uznesením sp. zn. 5 Nt 47/2019 z 18. októbra 2021 na podklade návrhu prokurátora postupom podľa § 299 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenej (sťažovateľke) podľa § 73 ods. 2 písm. b) Trestného zákona psychiatrické liečenie ambulantnou formou, ktoré podľa § 74 ods. 2 Trestného zákona potrvá, kým to bude vyžadovať jeho účel.

4. Sťažovateľka podala proti uzneseniu okresného súdu sťažnosť, ktorú Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 2Tos/38/2021 z 26. januára 2022 zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

5. Proti uzneseniu krajského súdu podala následne sťažovateľka dovolanie, argumentujúc dôvodmi uvedenými v § 371 ods. 1 písm. c) a j) Trestného poriadku, teda že bolo zásadným spôsobom porušené jej právo na obhajobu a že jej bolo uložené ochranné opatrenie, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie odmietol ako nedôvodné podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

6. Sťažovateľka je presvedčená, že napadnutým rozhodnutím a postupom všeobecných súdov, ktorý bol údajne v rozpore s čl. 2 ods. 2 ústavy, došlo k porušeniu označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru. Podľa sťažovateľky ju znalkyňa MUDr. Fabišíková bez relevantných zdravotných nálezov uznala za psychicky postihnutú osobu.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 36 ods. 1 listiny) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy (resp. čl. 37 ods. 3 listiny) napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodné.

II.1. K napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu:

8. Ústavný súd už na úvod konštatuje, že sťažnostná argumentácia je zameraná výlučne na medicínske závery ustanovenej súdnej znalkyne. Je zrejmé, že sťažovateľka so stanovenou diagnózou nesúhlasí a rovnako nesúhlasí ani s uložením ochranného liečenia. Z argumentácie však nie je možné vyvodit', v čom konkrétne má spočívať ústavne neudržateľný zásah najvyššieho súdu do označených práv sťažovateľky, keďže nepredložila žiadnu relevantnú ústavnoprávnu polemiku s meritórnymi závermi najvyššieho súdu.

9. Vzhľadom na chýbajúcu spojitosť medzi obsahom podanej ústavnej sťažnosti a závermi najvyššieho súdu možno konštatovať, že v ústavnej sťažnosti absentuje relevantná ústavnoprávna argumentácia, teda uvedenie konkrétnych skutkových a právnych dôvodov, pre ktoré malo dôjsť k porušeniu označených práv a slobôd sťažovateľky práve napadnutým rozhodnutím. Ide pritom o osobitnú náležitosť ústavnej sťažnosti [§ 123 ods. 1 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], na ktorej odstránenie ústavný súd nevyzýva. Uvedená skutočnosť dáva podklad na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde, pretože nemá náležitosti ustanovené zákonom.

10. Ústavný súd v rámci materiálneho prieskumu napadnutého rozhodnutia v kontexte označených práv uvádza, že spĺňa všetky ústavnoprávne atribúty zákonného rozhodnutia. Najvyšší súd sťažovateľke zrozumiteľným spôsobom ozrejml, prečo námietky uvedené v dovolaní neboli spôsobilé zvrátiť účinky právoplatného uznesenia krajského súdu. Najvyšší súd reflektoval na dovoláciu námietku týkajúcu sa tvrdeného porušenia práva na obhajobu, pričom svoje závery

oprel o svoju relevantnú judikatúru, ako aj súvisiacu judikatúru ústavného súdu, čím sťažovateľke postačujúcim spôsobom ozrejmil, prečo nedošlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Najvyšší súd dal do pozornosti, že sťažovateľke bolo v konaní pred všeobecnými súdmi poskytnuté právo na obhajobu prakticky v neobmedzenej miere vrátane vykonania ňou navrhnutých dôkazov v podobe výsluchov svedkov, čítania listinných dôkazov, opakovaného nahliadania do spisu, vypočutia znalkyne s možnosťou kladenia otázok, a to všetko za aktívnej účasti ustanoveného obhajcu.

11. Najvyšší súd následne sťažovateľke vecným a zrozumiteľným spôsobom ozrejmil, prečo nebol naplnený ani druhý dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku, a teda sťažovateľke bolo uložené ochranné liečenie v súlade s podmienkami stanovenými príslušnými hmotnoprávnymi a procesnoprávnymi predpismi. Ústavný súd považuje právne závery najvyššieho súdu za zákonné, konzistentné a zrozumiteľné. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že v uvedenej veci by prichádzalo do úvahy odmietnutie ústavnej sťažnosti aj v zmysle § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

II.2. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

12. Sťažovateľka požiadala v tomto konaní o jej ústavnej sťažnosti o ustanovenie právneho zástupcu ústavným súdom, čo odôvodnila svojou nemajetnosťou.

13. Navrhovateľovi, ktorý požiadala o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, možno ustanoviť právneho zástupcu za kumulatívneho splnenia dvoch podmienok, a to (1) ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a (2) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (§ 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

14. Odhliadnuc od prípadného splnenia prvej podmienky, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že v tomto prípade už na prvý pohľad nie je splnená druhá podmienka na vyhovie žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, keďže na základe už uvedeného ide u sťažovateľky o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

15. Ústavný súd preto žiadosti sťažovateľky o ustanovenie právneho zástupcu v tomto konaní nevyhovel (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júna 2024

Libor Duľa
predseda senátu